

Cicero stellt im Senat die Leistungen des jungen Oktavian dar, der hier nach seinem Adoptivvater Gaius Caesar genannt ist. Dabei vergleicht er ihn mit Pompeius. Wegen seiner Verdienste um die Rettung der Freiheit spricht sich Cicero am Schluss dafür aus, Oktavian den Oberbefehl über das von ihm zusammengestellte Heer zu erteilen.

- Venio ad C. Caesarem, patres conscripti. Antonius, homo impotentissimus animo hostili in omnes bonos cum exercitu advolabat ad urbem. Quid huius audaciae
- 3 poterat opponi? Nondum ullos duces habebamus, non copias; nullum erat consilium publicum, nulla libertas; dandae cervices erant crudelitati nefariae; fugam quaerebamus omnes, quae ipsa exitum non habebat.
- 6 Quis populo Romano obtulit hunc divinum adolescentem? Hic, cum omnia ad perniciem nostram pestifero illi civi paterent, subito praeter spem omnium exortus prius confecit exercitum, quem furori M. Antoni opponeret, quam quisquam eum
- 9 hoc cogitare suspicaretur. Magni honores habiti sunt Cn. Pompeio, cum esset adulescens, et quidem iure. Subvenit enim rei publicae, sed aetate multo robustior et studio militum ducem quaerentium paratior erat.
- 12 Caesar autem, annis multis minor, veteranos cupientes iam requiescere armavit; eam causam complexus est, quae erat senatui, populo, cunctae Italiae, deis hominibusque gratissima. Et Pompeius ad L. Sullae maximum imperium et
- 15 exercitum victorem accessit; Caesar se ad neminem adiunxit; ipse princeps exercitus faciendi et praesidii comparandi fuit. Demus igitur imperium Caesari, sine quo bellum geri non potest.

Angaben und Hilfen zu den im Text unterstrichenen Wörtern:

Zeile 4:	consilium publicum	politische Führung
	cervices dare alicui rei	sich einer Sache aussetzen
Zeile 5:	exitus, us, m.	hier = Ziel
Zeile 6:	divinus adulescens	gemeint ist Octavian (= C. Caesar)
Zeile 7:	praeter spem omnium	entgegen der Erwartung aller
	exoriri, exorior, exortus sum	auftauchen, erscheinen
Zeile 8:	quisquam	irgendjemand
Zeile 10:	subvenire alicui	jemandem zu Hilfe kommen
	robustus, a, um	hier = gereift
Zeile 12:	minor	hier = jünger
	veteranus, i, m.	(ehemaliger) Soldat
Zeile 13:	causam complecti	sich einer Sache annehmen, sich um eine Sache kümmern
Zeile 15:	victor, oris	hier Adjektiv: siegreich
Zeile 16:	facere	hier = aufstellen

Cicero stellt im Senat die Leistungen des jungen Oktavian dar, der hier nach seinem Adoptivvater Gaius Caesar genannt ist. Dabei vergleicht er ihn mit Pompeius. Wegen seiner Verdienste um die Rettung der Freiheit spricht sich Cicero am Schluss dafür aus, Oktavian den Oberbefehl über das von ihm zusammengestellte Heer zu erteilen.

- Venio ad C. Caesarem, patres conscripti. Antonius, homo impotentissimus animo hostili in omnes bonos cum exercitu advolabat ad urbem. Quid **huius** audaciae poterat opponi? Nondum ullos duces habebamus, non copias; nullum erat consilium publicum, nulla libertas; dandae cervices erant crudelitati nefariae; fugam quaerebamus omnes, quae **ipsa** exitum non habebat.
- 6 Quis populo Romano obtulit **hunc** divinum adolescentem? **Hic**, cum omnia ad perniciem nostram pestifero **illi** civi paterent, subito praeter spem omnium exortus prius confecit exercitum, quem furori M. Antoni opposeret, quam quisquam **eum**
- 9 **hoc** cogitare suspicaretur. Magni honores habiti sunt Cn. Pompeio, cum esset adulescens, et quidem iure. Subvenit enim rei publicae, sed aetate multo robustior et studio militum ducem quaerentium paratior erat.
- 12 Caesar autem, annis multis minor, veteranos cupientes iam requiescere armavit; **eam** causam complexus est, quae erat senatui, populo, cunctae Italiae, deis hominibusque gratissima. Et Pompeius ad L. Sullae maximum imperium et
- 15 exercitum victorem accessit; Caesar se ad neminem adiunxit; **ipse** princeps exercitus faciendi et praesidii comparandi fuit. Demus igitur imperium Caesari, sine quo bellum geri non potest.

Cicero stellt im Senat die Leistungen des jungen Oktavian dar, der hier nach seinem Adoptivvater Gaius Caesar genannt ist. Dabei vergleicht er ihn mit Pompeius. Wegen seiner Verdienste um die Rettung der Freiheit spricht sich Cicero am Schluss dafür aus, Oktavian den Oberbefehl über das von ihm zusammengestellte Heer zu erteilen.

- Venio ad C. Caesarem, patres conscripti. Antonius, homo impotentissimus animo hostili in omnes bonos cum exercitu advolabat ad urbem. Quid huius audaciae poterat **opponi**? Nondum ullos duces habebamus, non copias; nullum erat consilium publicum, nulla libertas; dandae cervices erant crudelitati nefariae; fugam quaerebamus omnes, quae ipsa exitum non habebat.
- 6 Quis populo Romano obtulit hunc divinum adolescentem? Hic, cum omnia ad perniciem nostram pestifero illi civi paterent, subito praeter spem omnium exortus prius confecit exercitum, quem furori M. Antoni opposeret, quam quisquam eum
- 9 hoc cogitare suspicaretur. Magni honores **habiti sunt** Cn. Pompeio, cum esset adulescens, et quidem iure. Subvenit enim rei publicae, sed aetate multo robustior et studio militum ducem quaerentium paratior erat.
- 12 Caesar autem, annis multis minor, veteranos cupientes iam requiescere armavit; eam causam complexus est, quae erat senatui, populo, cunctae Italiae, deis hominibusque gratissima. Et Pompeius ad L. Sullae maximum imperium et
- 15 exercitum victorem accessit; Caesar se ad neminem adiunxit; ipse princeps exercitus faciendi et praesidii comparandi fuit. Demus igitur imperium Caesari, sine quo bellum **geri** non potest.

Cicero stellt im Senat die Leistungen des jungen Oktavian dar, der hier nach seinem Adoptivvater Gaius Caesar genannt ist. Dabei vergleicht er ihn mit Pompeius. Wegen seiner Verdienste um die Rettung der Freiheit spricht sich Cicero am Schluss dafür aus, Oktavian den Oberbefehl über das von ihm zusammengestellte Heer zu erteilen.

- Venio ad C. Caesarem, patres conscripti. Antonius, homo impotentissimus **animo** **hostili** in omnes bonos cum exercitu advolabat ad urbem. Quid huius audaciae
- 3 poterat opponi? Nondum ullos duces habebamus, non copias; nullum erat consilium publicum, nulla libertas; dandae cervices erant crudelitati nefariae; fugam quaerebamus omnes, quae ipsa exitum non habebat.
- 6 Quis populo Romano obtulit hunc divinum adolescentem? Hic, cum omnia ad perniciem nostram pestifero illi civi paterent, subito praeter spem omnium exortus prius confecit exercitum, quem furori M. Antoni opposeret, quam quisquam eum
- 9 hoc cogitare suspicaretur. Magni honores habiti sunt Cn. Pompeio, cum esset adulescens, et quidem **iure**. Subvenit enim rei publicae, sed **aetate** multo robustior et **studio** militum ducem quaerentium paratior erat.
- 12 Caesar autem, **annis multis** minor, veteranos cupientes iam requiescere armavit; eam causam complexus est, quae erat senatui, populo, cunctae Italiae, deis hominibusque gratissima. Et Pompeius ad L. Sullae maximum imperium et
- 15 exercitum victorem accessit; Caesar se ad neminem adiunxit; ipse princeps exercitus faciendi et praesidii comparandi fuit. Demus igitur imperium Caesari, sine quo bellum geri non potest.

Cicero stellt im Senat die Leistungen des jungen Oktavian dar, der hier nach seinem Adoptivvater Gaius Caesar genannt ist. Dabei vergleicht er ihn mit Pompeius. Wegen seiner Verdienste um die Rettung der Freiheit spricht sich Cicero am Schluss dafür aus, Oktavian den Oberbefehl über das von ihm zusammengestellte Heer zu erteilen.

- Venio ad C. Caesarem, patres conscripti. Antonius, homo impotentissimus animo hostili in omnes bonos cum exercitu advolabat ad urbem. Quid huius audaciae
- 3 poterat opponi? Nondum ullos duces habebamus, non copias; nullum erat consilium publicum, nulla libertas; dandae cervices erant crudelitati nefariae; fugam quaerebamus omnes, quae ipsa exitum non habebat.
- 6 Quis populo Romano obtulit hunc divinum adolescentem? Hic, cum omnia ad perniciem nostram pestifero illi civi paterent, subito praeter spem omnium exortus prius confecit exercitum, quem furori M. Antoni opponeret, quam quisquam eum
- 9 hoc cogitare suspicaretur. Magni honores habiti sunt Cn. Pompeio, cum esset adulescens, et quidem iure. Subvenit enim rei publicae, sed aetate multo robustior et studio militum ducem quaerentium paratior erat.
- 12 Caesar autem, annis multis minor, veteranos cupientes iam requiescere armavit; eam causam complexus est, quae erat senatui, populo, cunctae Italiae, deis hominibusque gratissima. Et Pompeius ad L. Sullae maximum imperium et
- 15 exercitum victorem accessit; Caesar se ad neminem adiunxit; ipse princeps exercitus faciendi et praesidii comparandi fuit. Demus igitur imperium Caesari, sine quo bellum geri non potest.

Cicero stellt im Senat die Leistungen des jungen Oktavian dar, der hier nach seinem Adoptivvater Gaius Caesar genannt ist. Dabei vergleicht er ihn mit Pompeius. Wegen seiner Verdienste um die Rettung der Freiheit spricht sich Cicero am Schluss dafür aus, Oktavian den Oberbefehl über das von ihm zusammengestellte Heer zu erteilen.

- Venio ad C. Caesarem, patres conscripti. Antonius, homo impotentissimus animo hostili in omnes bonos cum exercitu advolabat ad urbem. Quid huius audaciae
3 poterat opponi? Nondum ullos duces habebamus, non copias; nullum erat consilium publicum, nulla libertas; dandae cervices erant crudelitati nefariae; fugam quaerebamus omnes, quae ipsa exitum non habebat.
- 6 Quis populo Romano obtulit hunc divinum adolescentem? Hic, cum omnia ad perniciem nostram pestifero illi civi paterent, subito praeter spem omnium exortus prius confecit exercitum, quem furori M. Antoni opponeret, quam quisquam eum
9 hoc cogitare suspicaretur. Magni honores habiti sunt Cn. Pompeio, cum esset adulescens, et quidem iure. Subvenit enim rei publicae, sed aetate multo robustior et studio militum ducem quaerentium paratior erat.
- 12 Caesar autem, annis multis minor, veteranos cupientes iam requiescere armavit; eam causam complexus est, quae erat senatui, populo, cunctae Italiae, deis hominibusque gratissima. Et Pompeius ad L. Sullae maximum imperium et
15 exercitum victorem accessit; Caesar se ad neminem adiunxit; ipse princeps exercitus faciendi et praesidii comparandi fuit. Demus igitur imperium Caesari, sine quo bellum geri non potest.